

SZKOLNY PROGRAM **PROFILAKTYKI**

Szkoły Podstawowej nr 15
w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych nr 1
im. Bohaterów Sądecczyzny
w Nowym Sączu

Szkoła realizuje zadania dydaktyczne i wychowawcze, wspierające wszechstronny rozwój ucznia. Wyposaża młodego człowieka w wiedzę, budzi aktywność intelektualną oraz rozwija postawy i zachowania cenione i pożądane w społeczeństwie.

Do realizacji tych założeń konieczne jest opracowanie, obok programów dydaktycznych, takich programów wychowawczych i profilaktycznych, których realizacja pozwoli na wyposażenie ucznia w wiedzę i umiejętności niezbędne w budowaniu dojrzałej osobowości, nauczaniu postaw asertywnych, radzeniu sobie w sytuacjach zagrożeń, rozumieniu oraz umiejętnym stosowaniu norm społecznych i systemu wartości.

Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002r., zawiera zapis o podejmowaniu przez Rady Pedagogiczne uchwał o wprowadzeniu programu profilaktyki, który jednocześnie będzie spójny z programem wychowawczym szkoły.

Ustawy i rozporządzenia dające podstawę prawną dla działań profilaktycznych.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 oraz z 2016 r. poz. 35 i 64)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2014 poz. 803)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2014 poz. 1993)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10 z 2002., poz. 96)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 r. poz. 1249)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19. 08. 1994 r.
- Uchwała o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dnia 09. 11. 1995 r. (Dz. U. 1996 nr 10 poz. 55)

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26. 10. 1982 r.

Niniejszy program skonstruowano w oparciu o wybrane zagadnienia zawarte w:

- Małopolskim Programie Edukacji Zdrowotnej 2015/2016
- Małopolskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2020
- Małopolskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020

Profilaktyka – *proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.*

Na podstawie przeprowadzonej w roku szkolnym 20015/20016 ewaluacji poprzednio obowiązującego w latach: 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015 Szkolnego Programu Profilaktyki oraz skrupulatnej diagnozy - uzyskano informacje dotyczące środowiska szkolnego Szkoły Podstawowej nr 15 w Zespole Szkół Podstawowo – Gimnazjalnych nr 1 w Nowym Sączu. Dzięki temu wyłoniono główne czynniki ryzyka oraz czynniki mające na celu wzmocnić odporność i chronić uczniów szkoły podstawowej w sytuacjach doświadczania zachowań ryzykownych.

Opis programu profilaktyki realizowanego w Szkole Podstawowej nr 15 w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnym nr 1 w Nowym Sączu - z podziałem na :

- Pierwszy etap edukacyjny – klasy I - III
- Drugi etap edukacyjny – klasy IV - VI

1. Nazwa programu: Szkolny Program Profilaktyki

2. Autorzy:

Zespół nauczycieli powołany przez Dyrektora Szkoły w składzie:

pedagog szkolny – mgr Iwona Basiaga – koordynator,

mgr Iwona Świdarska

3. Czas realizacji: 3 lata (2016/2017, 2017/2018, 2018/2019)

4. Środowiska realizacji: klasy I-III SP, klasy IV-VI SP,

5. Cel programu: wzmocnienie czynników chroniących oraz zapobieganie i niwelowanie czynników ryzykownych.

ZALECENIA DO PROGRAMU Z UWZGLĘDNIENIEM

ODPOWIEDZIALNYCH:

1. Rola pedagoga szkolnego:

- > Diagnoza problemów wychowawczych.
- > Monitorowanie i koordynowanie przebiegu realizacji zadań związanych ze Szkolnym Programem Profilaktyki.
- > Ścisła współpraca z dyrekcją, wychowawcami oraz nauczycielami nie pełniącymi roli wychowawcy klasowego.
- > Prowadzenie zajęć warsztatowych (będących odpowiedzią na konkretne uczniowskie problemy związane z zagadnieniem profilaktyki).
- > Ścisła współpraca z rodzicami - pedagogizacja (pogadanki, warsztaty - prowadzone przez pedagoga bądź przez kompetentne osoby będące przedstawicielami właściwych instytucji: policję, psychologów, kuratorów sądowych, specjalistami określonych dziedzin).
- > Umożliwienie rodzicom uczniów korzystania ze wsparcia i pomocy w wychowaniu oraz przy rozwiązywaniu problemów dotyczących zagrożeń.
- > Pomoc uczniom w zakresie eliminowania w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym wszelkich zagrożeń i sytuacji niebezpiecznych.

2. Rola wychowawców klas:

- > Konsultowanie wszelkich problemów związanych z koniecznością oddziaływań profilaktycznych w ramach prac Zespołu Wychowawców.
- > Zapoznavanie Rady Pedagogicznej (okresowo np. co kwartał) z problematyką ryzykownych zachowań uczniów oraz przedstawianie do zatwierdzenia Radzie Pedagogicznej wniosków formułowanych podczas posiedzeń Zespołu Wychowawców.
- > Podnoszenie własnych kwalifikacji (umiejętności) w zakresie skutecznego oddziaływania profilaktycznego.
- > Dokonywanie bieżącej diagnozy sytuacji zespołu klasowego pod kątem profilaktyki.
- > Rozpoznawanie sytuacji rodzinnej każdego ucznia, docieranie do istoty jego problemu w celu dostosowania oddziaływań profilaktycznych do tegoż problemu.
- > Ścisła współpraca z pedagogiem szkolnym (omawianie problemów, kontaktów z rodzicami itp.).
- > Wspólne z pedagogiem prowadzenie dla swej klasy (w ramach godzin wychowawczych) zajęć warsztatowych np. nt. konstruktywnego radzenia sobie ze stresem szkolnym, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, rozwijania empatii czy doskonalenia procesu komunikacji.
- > Współpraca z rodzicami - pedagogizacja w zakresie:
 - profilaktyki i roli rodziny w skutecznym eliminowaniu czynników ryzyka przy jednoczesnym wzmacnianiu czynników chroniących,
 - uwrażliwiania na konieczność podejmowania wspólnych oddziaływań, otwarcia i wzajemnej współpracy: rodzic - wychowawca,
 - podkreślanie skuteczności dawania dobrego przykładu w rodzinie (przestrzeganie zasad Dekalogu),
 - kształtowania u dzieci postawy szacunku względem nauczycieli, co wzmocni siłę oddziaływań pedagogicznych szkoły,

- dostarczania informacji na temat specyfiki okresu dojrzewania.

3. Rola Rady Pedagogicznej:

- > Uczestniczenie w wewnątrzszkolnym doskonaleniu: (1-2) razy w roku Rada Szkoleniowa prowadzona przez członków Rady Pedagogicznej bądź zaproszonych gości (w formie warsztatów; na podstawie konkretnych problemów pojawiających się w szkole), w celu zintensyfikowania skuteczności oddziaływań profilaktycznych w szkole
- > Zapoznawanie się z wynikami wszelkich diagnoz o tematyce profilaktycznej
- > Zapoznawanie się z pracami i wnioskami z prac Zespołu Wychowawców
- > Podejmowanie stosownych uchwał dotyczących oddziaływań profilaktycznych
- > Zapoznawanie się z pracą pedagoga szkolnego w dziedzinie profilaktyki
- > Włączenie rodziców do działań doradczych w zakresie profilaktyki (np. tworzenia programów profilaktycznych)

4. Rola uczniów:

- > Uczestniczą w badaniach ankietowych związanych z diagnozowaniem w szkole czynników ryzyka
- > Są odbiorcami oddziaływań wychowawczych o charakterze profilaktycznym
- > Czynnie uczestniczą w zajęciach o tematyce profilaktycznej

SZCZEGÓŁOWE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE PROFILAKTYKI

- Ograniczanie zachowań agresywnych w szkole;
- Dostarczanie stosownej wiedzy na temat zagrożeń (agresji, cyberprzemocy) i uzależnień (nikotynizmu, narkomani, alkoholizmu) oraz sposobów przeciwstawiania się im;
- Prowadzenie działań mających na celu zapobieganie przemocy i innym zjawiskom agresji oraz wszelkim zachowaniom ryzykownym – kształtowanie właściwych postaw;
- Prowadzenie zajęć profilaktycznych związanych z określonym problemem;
- Prowadzenie warsztatów nt. radzenia sobie ze stresem szkolnym;
- Podnoszenie kultury osobistej uczniów;
- Promowanie zdrowego stylu życia;
- Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu;
- Wspieranie rodziny w jej działaniach wychowawczo – profilaktycznych.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI WSPOMAGAJĄCYMI SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH :

- z Komendą Miejską Policji w Nowym Sączu;
- z Komendą Straży Pożarnej w Nowym Sączu;
- z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu;
- z Ośrodkiem MONAR w Nowym Sączu;
- z Powiatowym Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Nowym Sączu;
- z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 1 w Nowym Sączu;
- z Poradnią Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży w Nowym Sączu;
- Sądem Rejonowym w Nowym Sączu – Wydział III Rodzinny i Nieletnich;
- z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- z Zespołem Opieki Zdrowotnej;

Charakterystyka środowiska szkolnego

klas I-III Szkoły Podstawowej:

PROFILAKTYKA

CZYNNIKI RYZYKA

CZYNNIKI CHRONIĄCE

<ol style="list-style-type: none">1. Zachowania agresywne:<ul style="list-style-type: none">• przezywanie• popchnięcia• kopanie• wyśmiewanie• plotkowanie• plucie• bicie• ośmieszanie• używanie wulgarnych słów• namawianie się2. Konflikty koleżeńskie.3. Niska świadomość konsekwencji własnych zachowań i postaw – słaba przewidywalność skutków swoich działań.4. Trudności z radzeniem sobie ze złymi emocjami i konstruktywnego rozładowywania napięć.5. Łamanie zasad bezpieczeństwa (np. nadmierne bieganie po korytarzu, niestosowanie się do poleceń nauczyciela).6. Niezdrowy tryb życia – spędzanie zbyt dużej ilości czasu przed komputerem i wpływ gier komputerowych na funkcjonowanie uczniów.7. Problemy tkwiące w środowisku rodzinnym.	<ol style="list-style-type: none">1. Silna więź z rodzicami, właściwy przykład z ich strony i poczucie bezpieczeństwa, a także współpraca rodziców ze szkołą.2. Konstruktywne interakcje w klasie (pozytywne więzi z wychowawcą, kolegami oraz koleżankami).3. Utrzymujący się szacunek dla norm określonych w szkole i w domu.4. Poszanowanie wartości religijnych i norm społecznych.5. Dostarczenie informacji nt. zdrowego stylu życia i higieny umysłu, zainteresowanie zdrową aktywnością.6. Oferta edukacyjna i osiągnięcia szkoły.7. Realizowanie dodatkowych programów edukacyjnych z zakresu profilaktyki (programy ogólnopolskie lub regionalne).8. Wspieranie rodziny w procesie wychowania dziecka.9. Współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę w jej działaniach profilaktycznych.
--	--

Szkoła Podstawowa Nr 15 klasy I - III

Obszar	Cele	Zadania i treści	Formy i metody realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Bezpieczeństwo	Kształtowanie świadomości potrzeby przestrzegania zasad bezpieczeństwa w życiu codziennym i właściwych postaw.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów i ich rodziców z wybranymi zagadnieniami zawartymi w regulaminach Szkoły dotyczących kwestii bezpieczeństwa. - Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa na drodze - bezpieczna droga do szkoły. - Zapoznanie uczniów z zasadami dotyczącymi bezpieczeństwa podczas zabaw z rówieśnikami – przestrzeganie przed groźącymi niebezpieczeństwami podczas zabaw na świeżym powietrzu np. na szkolnym placu zabaw, na boisku szkolnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, informacje na zebraniach wywiadowczych; - pogadanki, spotkania z policjantem, zajęcia edukacyjne w terenie, konkursy; - pogadanki, bieżące informowanie; 	<ul style="list-style-type: none"> - początek roku szkolnego i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy; - wychowawcy; - wychowawcy;

		<p>podczas zabaw klasowych, wycieczek itp., przed zbliżającymi się feriami zimowymi czy też wakacjami letnimi).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapoznavanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły (budynek i okolica przyległa). - Wpajanie zasad właściwego reagowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych, w tym przestrzeganie przed niebezpieczeństwami mogącymi grozić ze strony nieznanymi osob, wyrabianie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach grożących zdrowiu dziecka - Wpajanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu – przestrzeganie przed niebezpieczeństwami 	<ul style="list-style-type: none"> - w klasie I – wycieczka po terenie szkoły, pogadanki; - pogadanki wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, próbne ewakuacje, zajęcia wychowawcze dot. asertywności, zajęcia z przedstawicielami policji, straży itp., poznanie numerów telefonów alarmowych – plakaty, ulotki, akcje informacyjne; - pogadanki na zajęciach komputerowych, pedagogizacja rodziców dot. uświadomienia zagrożeń związanych 	<ul style="list-style-type: none"> - początek roku szkolnego w I klasie, wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy; - wychowawcy, pedagog, psycholog; - wychowawcy, pedagog, psycholog;
--	--	---	--	--	---

			<p>z niekontrolowanym i nadmiernym spędzaniem czasu przez dziecko przed komputerem – potrzeba stosowania kontroli rodzicielskiej, filmy edukacyjne dla dzieci i rodziców np.: „Przygody plika i foldera w sieci”, „Owce w sieci” czy serwisy edukacyjne: www.sieciaki.pl, www.niecio.pl, projekt dla rodziców: „Zostań znajomym swojego dziecka” itp.;</p>		
Rodzina.	Wzmacnianie więzi dzieci z rodzicami dającymi właściwy przykład.	<ul style="list-style-type: none"> - Podniesienie świadomości rodzicielskiej dotyczące wpływu postaw rodzicielskich, znaczenia klimatu środowiska wychowawczego oraz wychowania w oparciu o przykład własny na kształtowanie się osobowości dziecka. - Uświadamianie wagi potrzeb rozwojowych dziecka, w tym znaczących potrzeb sfery emocjonalno-psychicznej), 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogizacje, pogadanki na zebraniach wywiadowczych, kontakty indywidualne z rodzicami – monitorowanie zachowania uczniów, udzielanie porad i możliwego wsparcia (pomocy); - pedagogizacje, pogadanki na zebraniach wywiadowczych, kontakty indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, pedagog, psycholog; - wychowawcy, pedagog, psycholog;

		<p>zagrożeń wynikających z niezaspakajania sposobów ich rozpoznawania i reagowania na nie.</p> <p>- Treści wychowawcze uświadamiające rolę rodziny w życiu człowieka oraz wagę dobrych relacji z bliskimi opartych na uniwersalnych wartościach. Wzmacnianie autorytetów rodzicielskich.</p>	<p>z rodzicami – monitowanie zachowania uczniów, udzielanie porad i możliwego wsparcia (pomocy);</p> <p>- pogadanki tematyczne m. in. w oparciu o teksty z literatury dziecięcej, lekcje religii, rozmowy indywidualne z uczniami, filmy.</p>	<p>- wg planu i wg potrzeb;</p>	<p>- wychowawcy, n-l religii, pedagog, psycholog;</p>
Zdrowie	Kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia – zapobieganie chorobom.	<p>- Wdrażanie do dbałości o zdrowie zębów i jamy ustnej – właściwa higiena zębów i jamy ustnej</p> <p>- Wdrażanie do dbałości o higienę osobistą w szerszym kontekście – czysty ubiór, częste mycie rąk, systematyczna higiena ciała.</p> <p>- Rozwijanie świadomości</p>	<p>- prelekcje i pogadanki tematyczne, zabiegi fluoryzacyjne, konkursy motywujące, akcje informacyjne: ulotki, plakaty, udział w proponowanych programach profilaktycznych;</p> <p>- prelekcje i pogadanki tematyczne, rozmowy indywidualne, akcje informacyjne: ulotki, plakaty, obserwacje;</p> <p>- prelekcje i pogadanki</p>	<p>- wg planu i wg potrzeb;</p> <p>- na bieżąco, wg planu i wg potrzeb;</p> <p>- na bieżąco,</p>	<p>- pielęgniarka szkolna, wychowawcy;</p> <p>- pielęgniarka szkolna, wychowawcy;</p> <p>- pielęgniarka</p>

		<p>korzyści wynikających ze zdrowego i racjonalnego sposobu odżywiania się.</p>	<p>tematyczne, rozmowy indywidualne, akcje informacyjne: ulotki, plakaty, udział w proponowanych programach profilaktycznych jak np. „Owoce i warzywa w szkole”, „Szlanka mleka”, przygotowywanie zdrowych posiłków – praktyczne zajęcia wychowawcze, układanie jadłospisu, akcje i konkursy promujące zdrowe odżywianie;</p>	<p>wg planu i wg potrzeb;</p>	<p>szkolna, wychowawcy;</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - Uświadamianie uczniom potrzeby zdrowego i racjonalnego spędzania czasu wolnego – zachęcanie i organizowanie czynnych form wypoczynku. Uczenie właściwego planowania dnia. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, prelekcje, lekcje wychowania fizycznego, zajęcia na basenie, zajęcia i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu, spacer, wycieczki, kuligi, oferta pozalekcyjnych zajęć sportowych - ruchowych dla młodszych dzieci itp. 	<p>- na bieżąco, wg planu i wg potrzeb;</p>	<p>- wychowawcy, n-le w-f, pielęgniarka szkolna;</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - Informowanie o ryzyku jakie wiąże się z nadmiernym 	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja uczniów pod kątem uzależnienia od komputera 	<p>- na bieżąco, wg planu i wg potrzeb;</p>	<p>- wychowawcy, pedagog, psycholog;</p>

		<p>przesiadaniem przed komputerem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sygnalizowanie zagrożeń dla zdrowia i życia związanych z problemem nałogów jak: palenie papierosów, alkoholizm, narkomania. 	<p>(zachowanie, wzrok, postawa), pedagogizacja rodziców w zakresie uświadomienia skutków nadmiernego siedzenia dziecka przed komputerem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów w oparciu o treści edukacyjno - wychowawcze zawarte w literaturze dla dzieci, ulotki, plakaty, pogadanki tematyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, pedagog, psycholog;
Funkcjonowanie społeczne, relacje międzyosobowe.	Przeciwdziałanie agresji.	<ul style="list-style-type: none"> - Uświadamianie uczniom zagrożeń i negatywnych konsekwencji związanych ze stosowaniem różnych form agresji, uczenie właściwego reagowania w sytuacjach trudnych (na doświadczane bądź obserwowane przejawy agresji w swoim otoczeniu). 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe, pogadanki tematyczne, rozmowy indywidualne; 	<ul style="list-style-type: none"> - na bieżąco, wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, pedagog, psycholog;
	Rozwijanie kompetencji społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznavanie uczniów z metodami konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe, w tym ćwiczenia np. drama (scenki sytuacyjne) – metoda symulacyjna pogadanki 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog, psycholog, wychowawcy;

		<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie empatii, życzliwości i wzajemnego szacunku uczniów względem siebie. - Uczenie sposobów radzenia sobie z konstruktywnym rozładowywaniem napięć i złych emocji. - Klasa to MY – integrowanie zespołów klasowych. 	<p>tematyczne, rozmowy indywidualne;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe, w tym ćwiczenia np. drama (scenki sytuacyjne) – metoda symulacyjna pogadanki tematyczne, rozmowy indywidualne, włączane uczniów w działalność pomocową – koleżeńską, akcje charytatywne; - rozmowy indywidualne, działania alternatywne wobec zachowań destrukcyjnych – koła zainteresowań, konkursy, zawody sportowe; - zajęcia warsztatowe; 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; - wg potrzeb i wg planu; - wg potrzeb i wg planu; 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog, psycholog, wychowawcy; - pedagog, psycholog, wychowawcy; - pedagog, psycholog, wychowawcy;
Kultura osobista.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie kultury osobistej uczniów i eliminowanie wulgaryzmów z języka codziennego. - Rozwijanie nawyków kulturalnego zachowania się. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie do zachowania postawy szacunku wobec nauczycieli i innych osób dorosłych. Reagowanie na przejawy niewłaściwego zachowania się i postawy. - Praca nad podwyższaniem poziomu słownictwa i kultury osobistej uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki wychowawcze, rozmowy indywidualne; - pogadanki wychowawcze n. t. znaczenia kultury słowa i języka oraz stosownego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> - na bieżąco; - na bieżąco i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, n-le e. w.; - wychowawcy, n-le e. w.;

		poprzez tłumaczenie znaczenia kultury słowa i języka oraz stosownego zachowania w różnych sytuacjach. Przypominanie o potrzebie kulturalnego wyrażania się i zwracania do innych m. in. stosowania form grzecznościowych.	w różnych sytuacjach, rozmowy indywidualne;		
Mienie i porządek.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie szacunku wobec własności swojej i cudzej, budowanie poczucia odpowiedzialności za mienie szkolne. - Rozwijanie potrzeby dbania o ład i porządek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznavanie uczniów z zasadami dbania o sale lekcyjne, pracownię komputerową wyposażenie i sprzęt szkolny. - Uświadamianie konsekwencji i odpowiedzialności za zniszczone mienie. - Zachęcanie do utrzymywania porządku w swoim otoczeniu i dbałości o rzeczy oraz zwracanie uwagi na potrzebę właściwej organizacji miejsca pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki tematyczne i wychowawcze, rozmowy indywidualne, dyżury uczniowskie; - pogadanki tematyczne i wychowawcze, rozmowy indywidualne, dyżury uczniowskie; 	<ul style="list-style-type: none"> - na początku roku szk., na bieżąco i wg potrzeb; - na bieżąco i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, n-le e. w.; - wychowawcy, n-le e. w.;

Charakterystyka środowiska szkolnego

klas I-III Szkoły Podstawowej:

PROFILAKTYKA

CZYNNIKI RYZYKA

CZYNNIKI CHRONIĄCE

ZACHOWANIA RYZYKOWNE	POSTAWY WZMACNIAJĄCE ODPORNOŚĆ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowania agresywne <ul style="list-style-type: none"> • przezywanie • popchnięcia • wyśmiewanie • używanie wulgarnych słów • plotkowanie • kopanie • ośmieszanie • bicie • namawianie się • (w kilku przypadkach) grożenie i wymuszanie pieniędzy. 2. Wzrost wpływów rówieśniczych. 3. Łamanie dyscypliny szkolnej i nie przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. 4. Zagrożenia (m. in. dla zdrowia) związane ze zbyt dużą ilością czasu spędzanego przed komputerem i niekontrolowanego korzystania z Internetu. 5. Konflikty koleżeńskie. 6. Niskie poczucie odpowiedzialności za własne zachowania i postawy – słaba przewidywalność skutków (konsekwencji) swoich działań. 7. Trudności z radzeniem sobie ze złymi emocjami i konstruktywnym rozładowywaniem napięć – zachowania autodestrukcyjne. 8. Problemy tkwiące w środowisku rodzinnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Silna więź z rodzicami dającymi właściwy przykład oraz współpraca rodziców ze szkołą 2. Konstruktywne interakcje w klasie (pozytywne więzi z wychowawcą oraz kolegami i koleżankami) 3. Dbanie o zdrowie psychiczne – kontrola emocji i opanowywanie ich, konstruktywne rozładowywanie napięć. 4. Wspieranie rodziny w procesie wychowania dziecka poprzez wspomaganie przez szkołę rozwoju osobowościowego, społecznego i duchowego uczniów. 5. Poszanowanie przez uczniów wartości i norm społecznych, ogólnoludzkich i religijnych. 6. Dostarczanie informacji nt. zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania, higieny osobistej i higieny umysłu 7. Dostarczanie informacji na temat zagrożeń oraz podejmowanie działań zapobiegających różnego rodzaju niebezpieczeństwom (w tym m.in. uświadamianie negatywnych konsekwencji stosowania różnych używek, uzależnień od środków odurzających, uzależnienia od komputera, czy też uświadamianie niebezpieczeństw czyhających w Internecie). 8. Oferta edukacyjna i osiągnięcia szkoły. 9. Realizowanie dodatkowych programów edukacyjnych z zakresu profilaktyki (programy ogólnopolskie lub regionalne). 10. Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w jej działaniach profilaktycznych.

Szkoła Podstawowa Nr 15

klasy IV - VI

Obszar	Cele	Zadania i treści	Formy i metody realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Bezpieczeństwo.	Wpajanie zasad bezpieczeństwa w życiu codziennym i wdrażanie do ich przestrzegania.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznavanie uczniów i ich rodziców z regulaminami szkolnymi. - Przypominanie uczniom zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły (budynek i okolica przyległa). - Uświadamianie potrzeby przestrzegania zasad bezpieczeństwa i wskazywanie możliwych zagrożeń) podczas wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych i wakacji letnich. - Informowanie o zasadach 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, informacje na zebraniach wywiadowczych, analiza dokumentów szkoły, w tym regulaminów; - pogadanki, rozmowy, analiza określonych regulaminów; - pogadanki tematyczne; - pogadanki 	<ul style="list-style-type: none"> - początek roku szkolnego i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; - wg planu 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy; - wychowawcy i nauczyciele; - wychowawcy; - wychowawcy,

		<p>właściwego reagowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych, w tym przestrzeganie przed niebezpieczeństwami mogącymi grozić ze strony innych osób i wypracowywanie umiejętności mówienia „nie” - odmawiania w sytuacjach niebezpiecznych.</p>	<p>wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, próbne ewakuacje, zajęcia wychowawcze dot. asertywności, zajęcia z przedstawicielami policji, straży itp., przypominanie numerów telefonów alarmowych – plakaty, ulotki, akcje informacyjne;</p>	<p>i wg potrzeb;</p>	<p>pedagog, psycholog;</p>
		<p>- Przestrzeganie uczniów i ich rodziców przed niebezpieczeństwami związanymi z funkcjonowaniem w Internecie i informowanie o zasadach bezpiecznego „poruszania się w sieci”, w tym wskazywanie potrzeby i konieczności stosowania kontroli rodzicielskiej.</p>	<p>- pogadanki na lekcjach informatyki, zajęcia wychowawcze, pedagogizacja rodziców, filmy edukacyjne dla dzieci i rodziców np.: „Przygody plika i foldera w sieci”, „Owce w sieci” czy serwisy edukacyjne: www.sieciaki.pl, projekt dla rodziców: „Zostań znajomym swojego dziecka” itp.; realizacja założeń programu Fundacji Dzieci Niczyje „Dziecko w sieci”</p>	<p>- wg planu i wg potrzeb;</p>	<p>- wychowawcy, pedagog, psycholog;</p>
		<p>- Okresowe diagnozowanie</p>	<p>- ankieta wśród uczniów</p>	<p>- wg planu</p>	<p>- pedagog;</p>

		<p>środowiska szkolnego pod kątem oceny poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizacja założeń programu Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa. 	<p>i rodziców;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wszelkie działania dotyczące sfery profilaktyki 	<p>i wg potrzeb;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wg planu wg potrzeb i na bieżąco; 	<ul style="list-style-type: none"> - zespół ds. realizacji programu ZPB
<p>Funkcjonowanie społeczne, relacje międzyosobowe.</p>	<p>Zapobieganie zachowaniom agresywnym i przemocowym - przeciwdziałanie agresji i przemocy</p> <ul style="list-style-type: none"> > fizycznej > słownej > cyberprzemocy 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia wychowawcze mające na celu ograniczenie zachowań agresywnych wśród uczniów. - Monitorowanie zachowania uczniów. - Spotkania z przedstawicielami Policji – realizacja tematu: Odpowiedzialność prawna nieletnich. - Spotkania i zajęcia z Rzecznikiem Praw Dziecka – analiza praw w kontekście przypisanych obowiązków. - Rozwiązywanie sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, warsztaty, pogadanki tematyczne i wychowawcze, filmy, ćwiczenia i analizy sytuacyjne; - obserwacje, monitoring, dyżury nauczycieli; - spotkania informacyjne dla klas; - przekaz informacyjny w połączeniu z metodą warsztatową; - metoda mediacji, metoda 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu wg potrzeb; - na bieżąco; - wg planu wg potrzeb; - wg planu wg potrzeb; - wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog, psycholog; - wszyscy nauczyciele; - pedagog; - pedagog; - pedagog,

		<p>konfliktowych zagrażających bezpieczeństwu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informowanie uczniów i zapoznanie ich ze skutkami karnymi stosowania różnych form agresji i przemocy w szkole. - Zależnie od skali zaistniałego problemu – stwierdzenia wystąpienia zjawiska agresji lub przemocy – odpowiednio: informowanie rodziców, zgłaszanie sprawy do KMP, współpraca z dzielnicowym, z kuratorami w zakresie poszukiwania najlepszych rozwiązań występujących problemów. 	<p>kontraktu, rozmowy, indywidualne i grupowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza regulaminu szkolnego, apele porządkowe – spotkania z dyrektorem szkoły i pedagogiem szkolnym, rozmowy indywidualne – wychowawcze, pogadanki wychowawcze w klasach. - kontaktowanie się z rodzicami, przedstawicielami KMP, dzielnicowym, kuratorami, rozmowy wychowawcze indywidualne i grupowe, pogadanki wychowawczo-tematyczne, organizowanie zajęć wychowawczych z zakresu przeciwdziałania różnym formom agresji i przemocy, konsultacje i porady; 	<p>- wg potrzeb;</p> <p>- wg potrzeb;</p>	<p>psycholog, wychowawcy;</p> <p>- Dyrektor</p> <p>- pedagog, wychowawcy;</p>
	- Kształtowanie dobrych relacji w zespołach	- Zajęcia wychowawcze o charakterze:	- warsztaty, pogadanki tematyczne	- wg planu i wg potrzeb;	- pedagog, psycholog;

	<p>klasowych oraz właściwych i konstruktywnych postaw społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> > integrującym n. t. „Klasa to MY”; > doskonalące umiejętność komunikacji międzyludzkiej; > doskonalące umiejętność konstruktywnego radzenia sobie z sytuacjami konfliktowymi, rozładowywania napięć i złych emocji; > kształtującym postawy asertywne; > rozwijającym empatię i otwartość na potrzeby drugiego człowieka w zakresie możliwej pomocy. <p>- Włączanie się w konkretne działania pomocowe na rzecz innych – potrzebujących.</p>	<p>i wychowawcze, filmy, ćwiczenia sytuacyjne (zajęcia w klasach i grupach);</p> <p>- akcje charytatywne, działalność Szkolnego Wolontariatu, pomoc koleżeńska;</p>	<p>- wg planu, i wg potrzeb;</p>	<p>Opiekunowie Szkolnego Wolontariatu i Samorządu Uczniowskiego, pedagog;</p>
Rodzina.	<p>- Wzmacnianie więzi dzieci z rodzicami dającymi właściwy przykład.</p>	<p>- Podnoszenie świadomości rodzicielskiej dotyczące wpływu postaw rodzicielskich, znaczenia klimatu środowiska wychowawczego oraz wychowania w oparciu o przykład własny na kształtowanie się</p>	<p>- pedagogizacje, pogadanki na zebraniach wywiadowczych, kontakty indywidualne z rodzicami – monitorowanie zachowania uczniów, udzielanie porad i możliwego wsparcia (pomocy);</p>	<p>- wg planu i wg potrzeb;</p>	<p>- pedagog, psycholog, wychowawcy;</p>

		<p>osobowości dziecka (młodego człowieka).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uświadamianie wagi potrzeb rozwojowych dziecka, w tym znaczących potrzeb sfery emocjonalno-psychicznej), zagrożeń wynikających z niezaspakajania sposobów ich rozpoznawania i reagowania na nie. - Zajęcia wychowawcze uświadamiające rolę rodziny w życiu człowieka oraz wagę dobrych relacji z bliskimi opartych na uniwersalnych wartościach. 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogizacje, pogadanki na zebraniach wywiadowczych, kontakty indywidualne z rodzicami – monitowanie zachowania uczniów, udzielanie porad i możliwego wsparcia (pomocy); - lekcje wychowawcze, pogadanki tematyczne, rozmowy indywidualne z uczniami. 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog, psycholog; - wychowawcy;
Zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> - Promowanie zdrowego stylu życia – kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia. - Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja tematyki dotyczącej wagi zdrowego żywienia, w tym ustalanie właściwego jadłospisu, higieny osobistej, prowadzenia higienicznego i zdrowego trybu życia (racjonalnego planowania czasu w ciągu dnia z uwzględnieniem realizacji potrzeby aktywności ruchowej i odpoczynku - właściwego 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, pogadanki tematyczne m. in. na lekcjach wychowania fizycznego, ćwiczenia prawidłowego konstruowania swojego jadłospisu oraz dziennego planu pracy i odpoczynku, gazetka – plakaty, rozmowy indywidualne, pedagogizacja rodziców; 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele w-f;

	<p>Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem szkolnym.</p> <p>Zapobieganie sięganiu przez uczniów po środki odurzające i uzależniające – zagrażające zdrowiu i życiu typu: papierosy, alkohol, narkotyki, w tym tzw. dopalacze</p>	<p>rozłożenia czasu pracy i odpoczynku).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uświadamianie uczniom specyfiki okresu dojrzewania i zapoznawanie ich ze zmianami zachodzącymi w młodych organizmach. - Zapoznanie uczniów z technikami relaksacyjnymi oraz ich efektywnym stosowaniem w praktyce. - Zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień – zapoznawanie uczniów z negatywnymi skutkami dla zdrowia i życia dotyczącymi palenia papierosów, picia alkoholu, stosowania środków odurzających, w tym dopalaczy, oraz uzależnień od urządzeń: komputera (Internetu), telefonu komórkowego, tabletu. - Diagnoza w zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki tematyczne np. na lekcjach wychowawczych, rozmowy indywidualne, lekcje przyrody (realizacja zagadnień programowych); - formy warsztatowe – ćwiczenia grupowe, porady indywidualne; - udział w programach profilaktycznych, lekcje wychowawcze w formie warsztatowej, lekcje przyrody (realizacja zagadnień programowych), lekcje informatyki, gazetki profilaktyczne, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami; - działania rozpoznawcze: 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; - wg planu i wg potrzeb; - wg planu 	<ul style="list-style-type: none"> - pielęgniarka szkolna, nauczyciele przyrody; - psycholog, pedagog; - pedagog, psycholog, wychowawcy; - wychowawcy;
--	---	---	--	--	--

	<p>Edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.</p>	<p>potrzeb dotyczących rozwijania zainteresowań i predyspozycji uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnych z rozpoznaniem zapotrzebowaniem. - Realizacja założeń programu profilaktyki zdrowotnej w klasach V i VI – „Trzymaj formę”. - Współpraca z instytucjami zajmującymi się szeroko pojętą problematyką społeczną jak: SOiK, MONAR, MOPiTU, Policja, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna itd. 	<p>ankieta, obserwacje, rozmowy z uczniami i rodzicami;</p> <ul style="list-style-type: none"> - koła sportowe i inne rozwijające zainteresowania i zdolności uczniów; - pogadanki tematyczne np. na lekcjach przyrody, czy lekcjach wychowawczych (w tym spotkania z pielęgniarką szkolną), konkursy, prezentacje, gazetki, rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych: ulotki i broszury, zajęcia i zawody sportowe itd. - spotkania uczniów ze specjalistami w szkole lub ośrodku, konsultacje, interwencje; 	<p>i wg potrzeb;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wg planu i wg potrzeb; - wg planu wg potrzeb i na bieżąco; - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wszyscy nauczyciele; - zespół ds. realizacji programu „Trzymaj formę” - pedagog, psycholog;
<p>Kultura osobista.</p>	<p>Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów i eliminowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznavanie uczniów z zasadami kulturalnego zachowania i dobrych 	<ul style="list-style-type: none"> - zagadnienie realizowane na godzinach wychowawczych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu wg potrzeb i na bieżąco; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy i inni nauczyciele;

	<p>wulgaryzmów z języka codziennego. Rozwijanie nawyków kulturalnego zachowania się.</p> <p>Kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania.</p>	<p>manier „savoir vivre” w sytuacjach społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachęcanie do stosowania form grzecznościowych i wzbogacania zasobu słownikowego poprzez np. czytanie książek. - Wpajanie uczniom zasad i znaczenia aktywnego słuchania w relacjach międzyludzkich. 	<p>pogadanki tematyczno-wychowawcze, oddziaływanie przykładem własnym, ćwiczenia sytuacyjne, literatura, film;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, rozmowy, oddziaływanie przykładem własnym; - pogadanki tematyczno-wychowawcze, formy warsztatowe – ćwiczenia np. na lekcjach wychowawczych, przedmiotach humanistycznych, oddziaływanie przykładem własnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu wg potrzeb i na bieżąco; - wg planu i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy i inni nauczyciele; - pedagog, psycholog, wychowawcy;
<p>Etyka i moralność.</p>	<p>Rozwijanie szacunku i uznania uczniów wobec uniwersalnych wartości i ustalonych norm.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Treści realizowane na godzinach wychowawczych, przedmiotach humanistycznych, lekcjach religii oparte na uznanych w świecie autorytetach i wzorcach osobowych np. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, rozmowy indywidualne, filmy, literatura, spotkania, zajęcia przedmiotowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - wg planu wg potrzeb i na bieżąco; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, nauczyciele przedmiotów humanistycznych;

		bohaterach literackich – promowanie uznanych wartości i norm społeczno- moralnych.			
Mienie i porządek.	Kształtowanie szacunku wobec własności swojej i cudzej, budowanie poczucia odpowiedzialności za mienie szkolne. Rozwijanie potrzeby dbania o ład i porządek. Uświadamianie konsekwencji i odpowiedzialności za zniszczone mienie.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z regulaminami pracowni oraz zasadami dbania o sale, wyposażenie i sprzęt szkolny. - Zachęcanie do utrzymywania porządku w swoim otoczeniu i dbałości o rzeczy. - Informowanie uczniów o konsekwencjach wynikających ze świadomie dokonywanych zniszczeń mienia szkolnego, jak i innego (cudzej własności). 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki tematyczne i wychowawcze, rozmowy wychowawcze indywidualne i z grupą; - pogadanki tematyczne i wychowawcze, rozmowy wychowawcze indywidualne i z grupą; - pogadanki, rozmowy, egzekwowanie odpowiedzialności, w tym także finansowej za zniszczone mienie. 	<ul style="list-style-type: none"> - na bieżąco; - na bieżąco; - na bieżąco i wg potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy i inni nauczyciele; - wychowawcy i inni nauczyciele; - wychowawcy, pedagog;